

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

KMETIJSKO GOZDARSKI ZAVOD
NOVO MESTO

Šmihelska c. 14, 8000 Novo mesto

tel: 07/373 05 70, fax: 07/373 05 90

www.kmetijskizavod-nm.si

TEHNOLOŠKA NAVODILA ZA GNOJENJE VINOGRADOV (IPG):

Element DUŠIK (N):

Gnojenje vinogradov se naj bi izvedlo le na osnovi talnih analiz. Priporočamo, da analizo tal naredimo najmanj na vsak 4-6 let. V vinogradih je zelo potrebno zagotoviti povraten vnos organskih snovi v vinograd (listje, rožje, pecljevina, trop, droži), kar znatno zmanjša potrebe po gnojenju in dognojevanju vinske trte.

Ob pojavu daljšega sušnega obdobja in ob izraženih znakih pomanjkanja posameznih hranil, lahko uporabimo tudi foliarna gnojila, ki naj predvsem služijo, kot dopolnilno-korekcijski ukrep vinogradnika pri prehrani vinske trte. Trta je rastlina, ki odvzame manj hranil v primerjavi z drugimi rastlinami. Prav zato moramo upoštevati založenost tal in stopnjo mineralizacije dušika. Za hranilo dušik je značilna hitra mobilnost. Zaradi te lahke mobilnosti ga lahko samo s humusom bogata tla omejeno vežejo. Tudi zato gnojenje z dušikom zahteva specifično ravnanje.

Maksimalen vnos čistega dušika v kg/ha mora biti v skladu z bujnostjo trt in želeno količino pridelka. Pri enkratnem dognojevanju, ga je dovoljeno dodati do **50 kg/ha** čistega hranila N-(cca200 kg/ha KAN-a). Gnojenje z njim je dovoljeno od časa brstenja do konca junija. Pri gnojenju z dušikom je primerneje vnašanje manjših količin od maksimalno dovoljenih, vendar v več obrokih. Tudi pri ozelenitvi-zatravljanju je dovoljeno dodati 20-30 kg N/ha, kot dodatno dovoljeno količino. Pred sajenjem vinograda je gnojenje z dušikom nepotrebno in je odsvetovano, sicer pa **prepovedano**.

V rodnih vinogradih je pomembna ocena bujnosti rasti trsov in, če je velika, se omejimo vsaj pri dodajanju mineralnega dušika. Sicer za orientacijo dodajamo spodnjo preglednico 1:

Preglednica 1: Priporočila za gnojenje z dušikom glede na bujnost rasti trt (kg N/ha)-vir Tehnološka navodila IPG za 2010-MKGP

BUJNOST TRT	RODNOST VINOGRADA	
	Nizka pod 5t, sorte z malimi grozdi	Srednja 5t-10t-sorta z velikimi grozdi
MOČNA	0-40	60
SREDNJA	50	70
SLABA	70	80

Elementa FOSFOR in KALIJ :

Oba elementa sta zelo slabo mobilna v tleh predvsem to še zlasti velja za fosfor. Zato je zelo pomembno, da pri napravi nasada meliorativno gnojenje izvedemo strokovno pravilno in čimbolj natančno. Obogatiti je potrebno celotno rigolno plast s fosforjem in kalijem. Podatke z analize tal potrebujemo, da si ustvarimo čimbolj realno sliko, koliko naša tla sploh vsebujejo posameznega elementa fosforja in kalija. Vsakršno kasnejše popraviljanje pomanjkljivo opravljenega založnega gnojenja, je praviloma manj uspešno in bistveno težje izvedljivo. V preglednici 2 so navedeni odmerki P_2O_5 in K_2O , ki jih je potrebno dodati za založno gnojenje, glede na to, v katero stopnjo založenosti spadajo naša tla. Tal, ki jih po založenosti uvrstimo v D in E stopnji založenosti, ni potrebno dodatno gnojiti na zalogo.

Preglednica 2: Priporočena količina hranil v kg/ha za založno gnojenje glede na založenost tal-vir Tehnološka navodila IPG za 2010-MKGP

STOPNJA ZALOŽENOSTI	P2O5	K2O glede na tip tal		
		lahka	srednje težka	težka
A-zelo nizka	600	600	700	800
B-nizka	300	300	400	500
C-zadostna	150	150	200	250

Za razliko z dušikom, gnojenje z fosforjem in kalijem ni časovno vezano. Ponavadi ju dodajamo v jeseni. Pri trajni ozelenitvi gnojila raztrosimo po celotni površini. Vnos hranil v nižje plasti lahko opravijo tudi rastline za zeleno gnojenje. Ob zadostni založenosti zal (C stopnja), v mladih vinogradih ni potrebno gnojiti, ker je odvzem hranil manjši. Če je določenega hranila po analizi tal veliko (D) stopnja, ali zelo velika (E) stopnja, moramo za nekaj let ali do naslednje analize tal opustiti gnojenje s tem hranilom. Šele ko se zniža nivo posameznega hranila pod stopnjo založenosti (C), je potrebno le-tega tudi dodati in to le v količinah, ki jih odvezamemo s pridelkom (grozdje), če ostaja listje in les v vinogradu.

Preglednica 3: Gnojenje s kalijem in fosforjem pri stopnji založenosti C-dobro, pri pridelku 5t-10t/ha pri odprtih in ozelenjenih tleh

Hranilo / pridelek	Odprta tla	Trajna ozelenitev
FOSFOR P_2O_5	30	35
KALIJ K_2O	70	80

Med zorenjem trta potrebuje več kalija, ki je pomemben za kakovost grozdja in dozorelost lesa. V sušnem obdobju se priporoča foliarno dognovanje s kalijem, ker kalij zmanjša potrebo po vodi. Pomanjkanje kalija vpliva na slabšo dozorevanje lesa in s tem slabšo odpornost trte za prenašanje nizkih zimskih temperatur. Gnojenje s fosforjem in kalijem ni potrebno vsako leto.

Vir: Tehnološka navodila IPG za 2017-MKGP

Novo mesto 28.02.2018

Jernej MARTINČIČ,
univ.dipl.ing.kmet.